

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1319/12-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola T. G. Masaryka Moravský Žižkov, příspěvková organizace
Sídlo:	691 01 Moravský Žižkov, Bílovska 78
IČO:	70948305
Identifikátor:	600112446
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Irenou Homolovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	obec Moravský Žižkov, Bílovska 145, 691 01 Moravský Žižkov
Místo inspekční činnosti:	Moravský Žižkov, Bílovska 78
Termín inspekční činnosti:	19. – 21. listopad 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola T. G. Masaryka Moravský Žižkov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy (s nejvyšším povoleným počtem žáků 170), školní družiny (s nejvyšším povoleným počtem účastníků 25) a školního klubu (s nejvyšším povoleným počtem žáků 150 účastníků), jejímž zřizovatelem je obec Moravský Žižkov, Bílovska 145, 691 01 Moravský Žižkov. V souladu s platným rozhodnutím MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení škola vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále LMP) s motivačním názvem Škola základ života (dále ŠVP ZV).

Škola v uplynulých třech letech zaznamenala mírný pokles v počtech žáků (vždy k 30. 9. vykazovala 113, 102, 96 žáků). Ke dni inspekce měla škola celkem 97 žáků v 9 třídách, u 15 žáků byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby (SVP), z nich 2 žákyně byly na základě doporučení školských poradenských pracovišť individuálně integrovány

v běžných třídách a vzdělávány podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP). Vzdělávání zajišťuje celkem 13 pedagogických pracovníků, z toho jedna vychovatelka školní družiny. Statutárním orgánem je ředitelka školy, spolu se svým zástupcem koordinuje práci prostřednictvím porad vedení, pedagogické rady a metodických sdružení. Ve škole pracuje školní metodička prevence sociálně patologických jevů a výchovná poradkyně. V posledních 3 letech nebyly realizovány žádné investiční akce zaměřené na rozvoj materiálních podmínek. Zřizovatel poskytuje škole finanční prostředky na běžný provoz, potřebné opravy a dofinancovává platy učitelů (pro školní rok 2012/2013 byla zřizovatelem udělena výjimka z celkového počtu žáků).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

O své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků informuje škola veřejnost způsobem dostupným všem zájemcům, využívá k tomu v místě obvyklé způsoby a školní webové stránky. Žákům zajišťuje rovné příležitosti při přijímání ke vzdělávání.

Oblast školního poradenství zajišťuje výchovná poradkyně, která splňuje požadované vzdělání a svoji funkci vykonává zodpovědně. Běžnou formou poskytuje zákonným zástupcům potřebné informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání žáků. Škola identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, integrované žáky ve spolupráci s poradenským zařízením zařazuje do běžných tříd a vyučuje je podle IVP. Potřeby jednotlivce jsou ve výuce respektovány na standardní úrovni. Informovanost učitelů o vzdělávacích potřebách žáků se ŠVP je zajištěna velmi dobrým způsobem. Výchovné a vzdělávací problémy škola řeší v součinnosti s odbornými poradenskými pracovišti a zákonnými zástupci žáků. Vzdělávání žáků se ŠVP s logopedickými vadami je rozvíjeno a podporováno v dyslektickém kroužku. Výchova k volbě povolání ve škole je zabezpečena vhodným způsobem. Rovné příležitosti ke vzdělávání jsou zajištěny na požadované úrovni, od posledního hodnocení v roce 2008 došlo k pozitivnímu posunu.

Škola má zpracovaný *Minimální preventivní program*. Školní metodička prevence sociálně patologických jevů ve spolupráci s výchovnou poradkyní a ostatními učiteli účelně naplňují cíle tohoto programu. Pro žáky jsou zajištěny přednášky a akce zaměřené na tuto problematiku. V interní rovině působí na žáky prostřednictvím průřezových témat a mezipředmětových vztahů v rámci ŠVP ZV. Škola se před možnými problémy neuzavírá, ale snaží se je co nejlépe řešit. Usiluje o vytváření bezpečného prostředí a optimálních předpokladů pro zdravý vývoj žáků. V loňském školním roce proběhlo mapování vztahů ve dvou třídách, ve kterých byly zjištěny negativní jevy. Prevence sociálně patologických jevů je zajištěna na požadované úrovni.

Škola zabezpečuje vzdělávání podle platného školního vzdělávacího programu. Vzdělávací obsah je orientován především na poskytnutí dobrého základu všeobecných znalostí a dovedností se zaměřením na naplňování klíčových kompetencí. Informační hodnotu a kvalitu dokumentu snižují zjištěné nedostatky – učební osnovy je třeba dopracovat o předmět *Praktický přírodopis*, názvy vzdělávacích oblastí a vzdělávacích předmětů nejsou v kapitolách učební plán a učební osnovy jednotné, v charakteristice školy jsou uváděny nedostatečné údaje. Z učebního plánu není zřejmé, které předměty jsou povinné, povinně volitelné a nepovinné. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků neodpovídají platné legislativě. ŠVP ZV je potřeba dopracovat pro žáky s LMP v souladu s přílohou RVP ZV. Po úpravách dokumentu je nutné jeho zveřejnění na přístupném místě ve škole.

Organizace vzdělávání z hlediska počtu vyučovacích hodin i počty žáků ve třídách a skupinách odpovídají příslušným ustanovením školských předpisů, ale počty hodin v jednom sledu zvláště u žáků 1. stupně ZŠ neodpovídají psychohygienickým zásadám. Rozvrh hodin je sestavený a realizovaný podle učebního plánu ŠVP ZV. Využití disponibilních hodin a nabídka předmětů je v souladu s cíli ŠVP ZV. Škola nabízí žákům pouze jeden volitelný předmět, v rámci školního klubu pak poskytuje možnost účastnit se řady kroužků. Třídy mají nízké počty žáků (průměr je cca 11 žáků na třídu), což vytváří širší prostor pro individuální přístup. Ředitelka školy přijala od minulé inspekce účinné opatření k dozorům nad žáky (zajistila pedagogický dozor nad žáky během polední přestávky).

K posouzení průběhu a výsledků vzdělávání byly provedeny inspekční hospitace zaměřené na hodnocení podpory rozvoje osobnosti žáků, zvyšování jejich funkční gramotnosti a formování klíčových kompetencí. V hodinách byly rozvíjeny především kompetence k učení a k řešení problémů.

Pozitivem výuky **na prvním stupni** bylo zařazení relaxačních prvků, efektivní střídání činností a pracovních míst, respektující psychohygienické potřeby žáků mladšího školního věku. Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře. V hodině hudební výchovy vyučující vhodně zakomponovala využití prostoru, stejně jako hudebních nástrojů, zvukové nahrávky, audiotekniky a dalších názorných pomůcek. Hospitovaná hodina měla po celou dobu výuky relaxační charakter, obsahovala složku vokální, instrumentální, poslechovou a pohybovou. Žáci byli za své výkony průběžně slovně pozitivně hodnoceni.

Ve většině sledovaných hodin **na druhém stupni** (český a anglický jazyk, dějepis) převažoval frontální styl učení, který jen v omezené míře poskytoval žákům příležitost pracovat ve skupině nebo ve dvojici, aby mohli rozvíjet sociální a komunikativní kompetence. V takto probíhajících hodinách byly s využitím metody řízeného rozhovoru rozvíjeny především kompetence k učení a k řešení problémů.

Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti byla sledována ve všech vyučovacích předmětech. V českém jazyce převládala práce s klasickou otázkou učitele a odpovědí žáka, výuka měla průměrnou úroveň. V anglickém jazyce byl kladen větší důraz na znalosti žáků než na komplexní rozvoj jejich klíčových kompetencí, což bylo do jisté míry ovlivněno i nejistotou v používání gramatických struktur jedné z vyučujících. V takto vedených hodinách spolu žáci nekomunikovali, pouze pasivně přijímali česky prezentované informace. Efektivní metody práce, které vedly žáky k vlastní aktivitě, logickému a tvořivému myšlení, byly patrné pouze ve výuce anglického jazyka v 6. ročníku.

Materiální podpora výuky a využití názorných pomůcek byla ve sledovaných hodinách na standardní úrovni. Žáci pracovali zejména s učebnicemi a pracovními sešity, efektivně byla využita audioteknika. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků zpracovaná v dokumentech školy byla v průběhu vzdělávání dodržována, využívání klasifikace bylo ojedinělé. Žáci byli vedeni k sebehodnocení, které bylo většinou málo účelné. K zefektivnění výuky doporučuje ČŠI zaměřit vzdělávací cíle více na oblast trvalého upevňování klíčových kompetencí a na podporu sociálních gramotností kompetence komunikativní. Průběh a výsledky vzdělávání byly ve vztahu k naplňování ŠVP ZV na průměrné úrovni.

Škola v minulých letech nesledovala míru úspěšnosti žáků v celém vzdělávacím rozsahu. Úroveň znalostí a dovedností žáků pravidelně ověřuje ústním a písemným zkoušením, ojediněle využitím komerčních testů. Dalším hodnotícím měřítkem jsou individuální a kolektivní úspěchy žáků v soutěžích, které jsou nejvýraznější v oblasti tělovýchovné. Dosahované výsledky a hodnocení dílčích oblastí vzdělávání (výchovné poradenství,

oblast prevence sociálně patologických jevů a další) jsou zveřejněny ve výročních zprávách o činnosti školy. Škola zajišťuje spolupráci při uskutečňování programů zjišťování výsledků vzdělávání vyhlášených ministerstvem. Vedení školy výsledky vzdělávání zatím podrobně neanalyzuje (s výjimkou zhodnocení dotazníku pro učitele a žáky ve školním roce 2011/2012), opatření ke zlepšení stavu přijímá v obecné rovině. Tuto skutečnost si uvědomuje a hodlá se zjištěním operativně zabývat.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola zpracovala plán práce na školní rok 2012/2013, který v obecné rovině popisuje dílčí úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání, v oblasti řízení nebo materiálně technického zajištění. Jedná se o výčet plánovaných aktivit, resp. akcí, nejsou zde ale stanoveny cíle nebo opatření vedoucí k rozvoji školy, které by odpovídaly dlouhodobým koncepčním záměrům kraje. Výsledky činností se zabývá *Vlastní hodnocení školy*, které referuje o stavu školy, naznačuje některá rizika, avšak neuvádí opatření, která škola přijme pro následující období.

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Právní povinnosti dané zákonem sice plní, ale ve vedení povinné dokumentace byly zjištěny nedostatky. Školní vzdělávací program vykazuje nedostatky, které je nutné odstranit. Školní řád nebyl v souladu s platnou legislativou a je nutné jej přepracovat. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání neobsahovala všechny požadované náležitosti. Organizační schéma řízení rozpracované v plánu práce neodpovídalo skutečnosti.

Vzhledem k velikosti školy si ředitelka ponechala většinu řídicích pravomocí. Všechny zásadní otázky činnosti školy jsou projednávány v pedagogické radě a metodických sdruženích, které se zabývají kvalitou průběhu a výsledků vzdělávání. Žakovská samospráva není ustavena. Řízení školy je na standardní úrovni, na odstranění výše uvedených nedostatků vedení školy začalo pracovat v průběhu inspekční činnosti.

Odbornou kvalifikaci nespĺňuje jeden pedagogický pracovník. Učitelé s praxí do tří let mají zajištěnu metodickou podporu od zkušenějších kolegů. Systém odměňování je vzhledem k finančním možnostem skromný, na standardní úrovni podporuje realizaci ŠVP ZV. Další vzdělání učitelů bylo v posledních třech letech rovnoměrně rozloženo mezi všechny učitele a účelně zaměřeno na předcházení nežádoucích společenských jevů, bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání, zkvalitňování výuky cizích jazyků, výchovné poradenství a naplňování cílů ŠVP ZV. Škola má celkově dobré personální předpoklady pro realizaci ŠVP ZV.

Škola se zabývá problematikou zajišťování bezpečného prostředí pro žáky. Úrazovost žáků je velmi nízká.

Materiální podmínky vzdělávání jsou vyhovující. Škola v posledních třech letech do této oblasti investovala minimálně. Ve škole je 1 odborná počítačová učebna, školní družina, kmenové učebny, promítací místnost s dataprojektorem a počítačem. Ve třídách je novější, v některých výškově stavitelný nábytek, prostředky ICT je škola vybavena velmi omezeně. Žáci mají k dispozici 6 počítačů, vyučující celkem 5, všechny stanice jsou připojeny na internet, interaktivní tabule je umístěna v jedné z kmenových učeben. Prostředí školy je čisté a estetické, jeho vybavení odpovídá potřebám žáků i realizaci ŠVP ZV.

Při hodnocení finančních předpokladů školy za období tří let (2009 – 2011) bylo zjištěno, že v důsledku snižování počtu žáků docházelo k úměrnému snižování finančních prostředků, které byly škole poskytovány ze státního rozpočtu k zajištění vzdělávání podle ŠVP ZV. V roce 2009 činily základní dotace k zajištění vzdělávání a hlavní činnosti cca 5,7 mil Kč, v roce 2010 to bylo cca 5,1 mil Kč a v roce 2011 obdržela škola cca 4,8 mil Kč. Příspěvek zřizovatele ve výši cca 1,6 mil Kč činil za rok 2011 téměř 33% celkových ročních výdajů. Na základě těchto skutečností mohla škola i přes klesající výši dotace ze státního rozpočtu hospodařit s dostatečným množstvím finančních prostředků, které použila především na mzdy, zákonné odvody (sociální a zdravotní pojištění), učebnice, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků. K hlavním prioritám zřizovatele patří udržení a fungování plně organizované školy v obci. Škola v letech 2010, 2011 nevyužila možnosti financování z dalších zdrojů. Do projektu *EU Peníze školám* se škola zapojila ve školním roce 2012/2013. V případě trvajících snižování počtu žáků jsou finanční předpoklady školy k realizaci vzdělávání udržitelné pouze s výraznou podporou zřizovatele.

Škola je veřejnosti otevřená, spolupracuje s rodiči a zákonnými zástupci žáků na požadované úrovni, informuje je o průběhu a výsledcích vzdělávání běžnými formami. Společné akce rodičů, učitelů a žáků školy jsou nástrojem pro zkvalitňování vzájemné komunikace. Školská rada projednává, schvaluje a vyjadřuje se k zákonem stanoveným dokumentům. Učitelé spolupracují s poradenským zařízením v Břeclavi. Jednorázové aktivity školy a Policie ČR, školy a Úřadu práce v Břeclavi svým obsahem efektivně doplňují vzdělávací oblasti ŠVP ZV. V rámci spolupráce s Asociací školských sportovních klubů získali žáci řadu ocenění, která jsou prezentována při vstupu do budovy školy. Spolupráce mezi školou a zřizovatelem je efektivní a cílená, má klíčový dopad na podobu existence školy.

Závěry

Škola poskytuje základní vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Pravdivě informuje o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků ke vzdělávání způsobem dostupným všem uchazečům.

Zjištěné nedostatky (viz text) začala škola odstraňovat již v průběhu inspekční činnosti.

Funkční gramotnosti žáků jsou v rámci realizace vzdělávacího programu školy rozvíjeny na běžné úrovni.

Materiální vybavení školy je průměrné, v této oblasti nedošlo za poslední tři roky ke kvalitativnímu posunu.

Prevence sociálně patologických jevů je nastavena na standardní úrovni. Bezpečné prostředí je žákům zajištěno.

Škola měla (s výraznou pomocí zřizovatele) odpovídající množství finančních prostředků na realizaci výuky.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Moravský Žižkov ze dne 23. října 2009 včetně příloh
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č. j. 3275/2007-21 s účinností od 1. září 2007 ze dne 23. března 2007
3. Povolení výjimky z počtu žáků ze dne 15. října 2012
4. Potvrzení ve funkci ředitelky č. j. 64/03 – bez data
5. Vlastní hodnocení školy, projednáno dne 31. srpna 2009
6. Výroční zprávy školy za roky 2011, 2010, 2009
7. Plán práce školní rok 2012/2013 ze dne 31. srpna 2012
8. Organizační řád základní školy s účinností od 3. září 2012
9. Výkaz P1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí roku 2010, 2011, 2012
10. Výkaz M3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2010, 2011, 2012
11. Výkaz R-13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2011, 2012
12. Personální dokumentace vedená ve školním roce 2012/2013
13. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů vedená od 5. ledna 2009
14. Organizace vyučování pro školní rok 2010/2011
15. Rozvrh hodin všech tříd a vyučujících – školní rok 2012/2013
16. Třídní knihy ZŠ – školní rok 2012/2013 – náhodně vybraný vzorek
17. Školní řád s účinností od 3. září 2009, poslední úpravy ze dne 1. září 2012
18. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem Škola základ života s účinností od 3. září 2007, aktualizace ke dni 1. září 2009
19. Dokumentace vedená k oblasti výchovného poradenství – školní rok 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2012/2013 ze dne 3. září 2012
21. Vyhodnocení Minimálního preventivního programu za školní rok 2011/2012 (bez data)
22. Individuální vzdělávací plány ve školním roce 2012/2013 – 2 ks
23. Rozhodnutí vydaná ve správním řízení – školní roky 2011/2012, 2012/2013 – náhodně vybraný vzorek
24. Žákovské knížky, žákovské práce, pracovní sešity – náhodně vybraný vzorek
25. Zhodnocení dotazníku pro učitele a žáky SWOT 2011/2012 ze dne 6. března 2012
26. Výroční zpráva o hospodaření školy za roky 2009, 2010, 2011
27. Přehled neinvestičních ukazatelů č. j. JMK 171894/2011, rozpočtový rok 2011 ze dne 7. prosince 2011

28. Přehled limitů počtu zaměstnanců od 01/2011 do 11/2011 ze dne 30. 11. 2011
29. Finanční vypořádání dotací za roky 2009, 2010, 2011
30. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace 2009, 2010, 2011
31. Finální verze žádosti (VK – IP) EU Peníze školám ze dne 15. května 2012
32. Přehled čerpání finančních prostředků na DVPP za roky 2011, 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hodoníně dne 17. prosince 2012

(razítko)

PhDr. Renata Horáková, školní inspektorka

Renata Horáková v. r.

Mgr. Ladislava Hodonská, školní inspektorka

Ladislava Hodonská v. r.

PaedDr. Petr Zábanský, školní inspektor

Petr Zábanský v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Moravském Žižkově dne 19. prosince 2012

(razítko)

Mgr. Irena Homolová, ředitelka školy

Irena Homolová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Dne

Připomínky nebyly podány.